

Van het bestuur

Beste adoptievrienden en -vriendinnen, boeren en boerinnen

De afgelopen periode werden wij regelmatig uitgenodigd voor het bijwonen van de Open Dag op verschillende boerderijen. Afhankelijk van de reisafstand en onze beschikbaarheid hebben we veel Open Dagen bezocht. Zo zijn we dit voorjaar vaak getuige geweest van de altijd weer vrolijke koeiendans. Ook al heb je zoiets al vaker gezien, en nu nog vaker met de tv-reclame van Campina, het blijft puur genieten om de dieren de stal uit te zien huppelen. Fantastisch!

Op zaterdag 14 april jl. werd de Open Dag gehouden op de biologische boerderij 't Spant in Wilnis. Alle bestuursleden waren aanwezig en zijn op de foto gezet in de stal bij het jongvee. Van links naar rechts ziet u Frits Cramer (*leden- en financiële administratie*), Olga Schmidt (*PR en coördinatie*), Liesbeth Samsom (*penningmeester*), Leo van den Hoek (*voorzitter*) en Tineke Walvis (*secretaris*).

Thea de Graaff ontbreekt op de foto. Zij heeft, na jarenlang voor de stichting actief te zijn geweest, besloten zich terug te trekken. Wij hebben inmiddels afscheid genomen van Thea. Haar werkzaamheden zijn overgenomen door Frits Cramer.

Naast de uitjes naar de boerderijen hebben we ook vrijwel maandelijks bestuursvergaderingen gehad. Onze actieve aanpak heeft er toe geleid dat de administratie op orde is en dat we zichtbaarder zijn bij zowel de boeren als de adoptievrienden. Echter, nog steeds kunnen we uw hulp als ambassadeurs voor ons project erg goed gebruiken. Want niets is effectiever dan van een bekende te horen hoe leuk het is om een adoptiekoe te hebben.

Wij wensen u een mooie zomer en veel leesplezier met deze Koevoet.

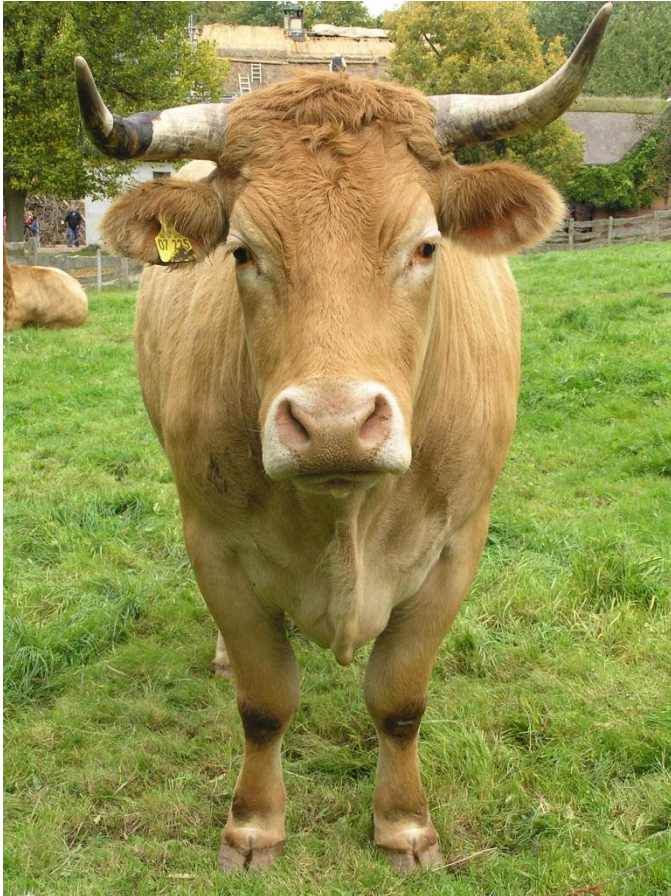
namens het bestuur,
Olga Schmidt

Bestuur Stichting Koevoet

Koe van het seizoen

Nederland heeft acht écht Hollandse koeienrassen. De Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) zet zich in voor het behoud van dit levende erfgoed. Daarom vroegen we hen gevraagd of ze deze oorspronkelijke rassen aan ons willen voorstellen in De Koevoet. In de vorige nieuwsbrieven zijn ze alle acht aan bod geweest. Ter afsluiting een toegift, twee importkoeien: het Glaner rund en de heidekoe.

Glaner rund

Glaner rund en de heidekoe

In het zuiden van Nederland heeft een ras bestaan dat niet alleen voor het vlees en de melk gebruikt werd, maar ook voor trekkracht. Dat is het zogenaamde Glaner rund.- (eigenlijk heet het ras 'Glan-Donnersberg'). Tot en met de jaren vijftig van de vorige eeuw werd dit ras gefokt in de Eifel, een gebied dat grenst aan Limburg. Toen het ras dreigde uit te sterven is men op twee plaatsen het ras gaan fokken: in het noorden van de Eifel, in de omgeving van Kommern, en in Donnersberg. Het is dus een ras dat Limburg deelt met de Eifel; dat noemen we een grensoverschrijdend ras.

Museum

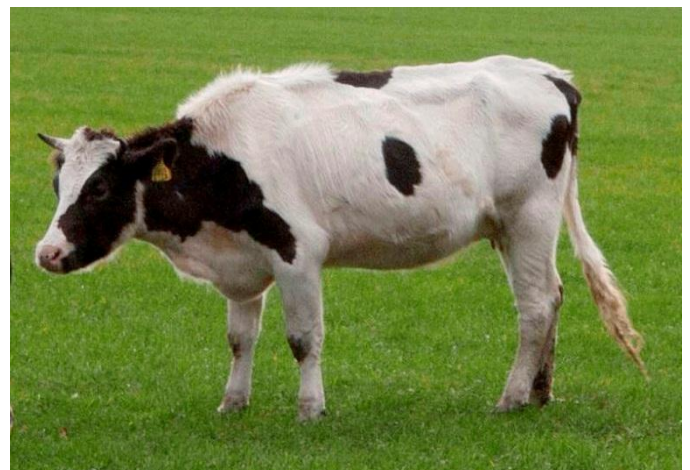
In het [openluchtmuseum van Kommern](#) kun je als bezoeker nog de trekkracht van dit rund ervaren. Je kunt er een rondrit maken in een kar getrokken door Glaner rundossen. Ze vervoeren je in een traag tempo over het terrein en maken zo de gezegdes en verhalen over trage ossen voorstelbaar.

Kleur en maat

Het Glaner rund is egaal zandkleurig, lichtbruin of grauwbrown. De grond in de Eifel is schraal. De Glaner runderen waren vroeger dan ook vrij klein, smal en taai. Dat is nu anders. De dieren die nu op meer voedzame weiden gehouden worden, zijn veel forser. Maar groot of klein, de hoge staartinzet en de verhouding van de nek tot de rug is gelijk gebleven en ook de huidige dieren hebben een duidelijke kwab (kossem) onder aan de hals.

Heidekoeien

Nederland heeft lang de zogenaamde heidesnikken gekend. Dat waren koeien met een grote kop en klein van stuk die in Drenthe, de Kempen en Twente op de hei liepen. De Nederlandse heidekoeien zijn inmiddels verdwenen. Maar sinds kort zijn er een aantal heidekoetjes overgekomen uit Denemarken. De laatste boeren die deze dieren nog hadden stopten met hun bedrijf. Omdat Denemarken weinig belangstelling had voor deze koeien, zijn ze door het Gelders Landschap naar Nederland gehaald. Inmiddels grazen de dieren daar op de heide onder andere bij Loenen en sinds een paar maanden in Zundert. Ook gaan binnenkort enkele dieren mee grazen met de kudde Drentse heideschappen van Balloo. De dieren van dit ras komen in drie kleurslagen voor: roodbont, zwartbont en vaalbont.

Deense heidekoe

Levend erfgoed

Ons vee kwam van oorsprong vaak deels uit buurlanden. Bekend is de import van koeien uit Denemarken. Zo was ons bonte vee met Denemarken verwant. Vooral na uitbraken van veepest werd de Nederlandse veestapel aangevuld met dieren uit Duitsland en Denemarken.

Zo staat het Nederlands levend erfgoed niet helemaal los van dat van buurlanden. Het Glaner rund en de Deense heidekoetjes zijn daar voorbeelden van.

Ank Zegwaard, SZH voor levend erfgoed
<http://www.szh.nl/runderen>

Koeien & Kunst

De Stier – Paulus Potter

De Stier van Paulus Potter is een begrip en misschien wel het bekendste koeienschilderij van Nederland. Potter was pas 21 jaar toen hij dit schilderij maakte. Het is veel groter dan zijn gebruikelijke werk. Wat dit schilderij zo bijzonder maakt, is het feit dat Potter een alledaags onderwerp – een stier in de wei – op zo'n groot formaat heeft geschilderd. Een dergelijke verheerlijking van vee is iets wat in de 17de eeuw alleen in Holland voorkwam.

Het schilderij behoort tot de vaste collectie van het Mauritshuis. Omdat het Mauritshuis momenteel gesloten is wegens een verbouwing is De Stier van Potter nu te zien in het [Gemeentemuseum Den Haag](http://www.gemeentemuseumdenhaag.nl).

Een nieuw koeienboek

De Oerhollandse lanteglossy Koe

FrieslandCampina is de initiatiefnemer van de Oerhollandse lanteglossy Koe die sinds april wordt

verkocht. De glossy is maar liefst 130 pagina's dik en bevat onder andere interviews met André van Duin, Nicolette Kluiver en Brigitte Kaandorp.

Nog meer onderwerpen in de glossy: mode voor op het platteland, recreëren bij de boer, zuivelrecepten van Rudolph van Veen én informatie over onze stichting Koevoet en het project Adopteer een Koe.

Koe is een eenmalige uitgave voor koeienliefhebbers en is te koop in supermarkten en boekhandels voor €4,95.

Prijsvraag

Wij verloten een exemplaar van de Oerhollandse lanteglossy Koe onder diegenen die het antwoord weten op deze vraag:

Welke acht écht Hollandse koeienrassen hebben in de Koevoet nieuwsbrieven gestaan?

Mail uw oplossing naar: [info@adopteereenkoe](mailto:info@adopteereenkoe.nl)

Filmpjes

Op 23 mei voert Campina actie: boeren geven gratis pakken melk aan huishoudens verspreid over Nederland en nemen een koe mee op stap in de Amsterdamse binnenstad. De actie leverde zowel positieve als negatieve reacties op. Hier het filmpje dat Campina erover maakte: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=bvVjReSiNTA

Het voorjaar staat voor koeiendans en voor de geboorte van kalfjes. Heeft u al eens een kalfje geboren zien worden? In dit filmpje de natuurlijke geboorte van een Lakenvelder stierkalf, van begin tot eind in acht minuten – fascinerend: <http://yt.cl.nr/bPG2JuQ12Hs>

Adoptieboer in Beeld: Dineren in de Stal

Een gesprek met Gert Kastelijn over zijn werk als boer en zijn ervaringen met zijn adoptievrienden.

De boerderij van Gert en Annemieke Kastelijn staat in het Groene Hart met de voorkant in de stad Woerden en de achterkant op het platteland. Zo'n vijftien jaar geleden namen zij de boerderij over en begonnen met 30 koeien. Inmiddels zijn er vier kinderen, een pleegkind, ruim honderd koeien en zo'n twintig schapen bijgekomen. Er staan zwartbonte en roodbonte Holsteiners en een aantal aabare Zweeds roodbonte koeien, favoriet bij veel adoptievrienden.

Kastelijn in de stal

Boer ontmoet burger

Op de vraag waarom zo'n drukbezette boer de moeite neemt om er twintig adoptievrienden op na te houden komt een duidelijk antwoord: "je krijgt er veel voor terug en houdt er ontzettend leuke contacten aan over". Gert probeert bewust een brug te slaan tussen boer en burger. Hij hecht waarde aan de mening van zijn adoptievrienden en vraagt ze graag naar hun opvattingen. "Zo zijn er bijvoorbeeld argumenten voor en tegen de weidegang, maar voor de adoptievrienden spreekt duidelijk het gevoel: de koeien moeten naar buiten", zegt Gert, "dus dat blijven wij doen."

Klus

In de tien jaar dat Gert adoptieboer is schrijft hij jaarlijks drie nieuwsbrieven om de adoptievrienden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen thuis en op de boerderij. "Het is even een klus. Ik begin te schrijven over de kinderen, want dat vind ik het leukst, en dan komt de rest er vanzelf achteraan", aldus Gert.

Met andere ogen

Tweemaal per jaar nodigt de familie Kastelijn de adoptievrienden uit voor een open dag. Na een rondleiding en koffie worden de vrienden aan het werk gezet: helpen met boerderijklussen en koeienmelken.

Kastelijn aan tafel

Als beloning voor al dat werk wordt er een landelijke maaltijd geserveerd op lange tafels midden in de stal. “Dat doen we anders nooit, alleen op die dagen”, zegt Gert. “Het mooie is dat je door je adoptievrienden met andere ogen naar de boerderij gaat kijken. Ik kijk normaal gesproken door mijn werkbril en zie overal werk, maar op zo’n dag zie ik wat zij zien: een hele mooie en bijzondere plek.”

Adoptievriendin in Beeld: Bewuster kijken naar koeien

Marlies van der Weyden, een sportieve en oplettende adoptievriendin uit Muiden, heeft maar liefst twee koeien geadopteerd. Ze vertelt hoe dat zo komt.

“Tien jaar geleden hoorde ik in het VARA radioprogramma Vroege Vogels over het project Adopteer een Koe en besloot direct mee te doen met de actie. Ik kreeg mijn eerste koe Ceesje toegewezen op de Eemlandhoeve in Bunschoten. Inmiddels is Ceesje geslacht en nu adopteer ik Meike, een Blonde D’Aquitaine. Vanwege de afstand ga ik zelden op bezoek, maar via de nieuwsbrieven blijf ik op de hoogte. Wat ik goed vind aan de Eemlandhoeve is dat het zo’n divers bedrijf is en dat ze veel aan educatie doen.”

Marlies van der Weyden

Tweede adoptiekoe

Marlies roeit bij de roeivereniging van Weesp en zag onderweg dat aan de oever een bijzonder gebouw werd neergezet. Het bouwwerk groeide

Wendela Griffioen - De Groene Griffioen

gestaag en op een gegeven moment stond er een bord bij: De Groene Griffioen, te koop: kaas en melk. Tijdens een fietstocht rijdt ze er langs en raakt in gesprek met boerin Wendela Griffioen. Deze vertelt heel enthousiast over de boerderij en de ecologische bedrijfswoning die Marlies gebouwd heeft zien worden. Het blijkt gemaakt van hout, stro en leem. Wanneer ze hoort dat De Groene Griffioen ook aan Adopteer een Koe meedoen besluit Marlies spontaan er nog een koe bij te nemen. Dat was twee weken geleden. Het geadopteerde Montbéliarde kalfje heet Marte.

Reddingsactie

“Ik red ook wel eens een koe”, zegt Marlies. “Onlangs tijdens het hardlopen zag ik twee pinken op de weg, die waren waarschijnlijk door een slootje gegaan en zo het weiland uit gelopen. Ik heb toen voorzichtig het hek opgezet en ze geleid tot ze weer in het weiland stonden. Ik heb

ontzag voor koeien, maar ik ben er niet bang voor.” Marlies vertelt dat ze nu op vakantie graag foto’s van koeien maakt. Door Adopteer een Koe is ze anders naar koeien is gaan kijken, bewuster. Ze wil ook altijd weten van welk ras een koe is. Ze zegt: “Dat heb ik er als gewone burger toch maar mooi bijgekregen.”

Boerderijberichten

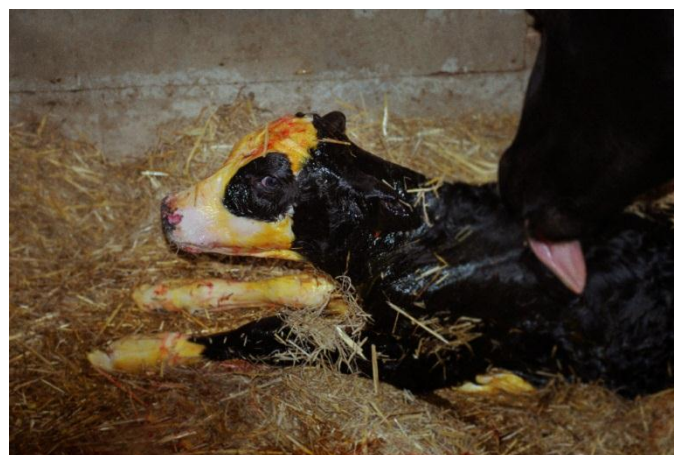
Open Dag boerderij 't Spant - Joost en Liesbeth Samsom

Wilnis, 14 april. Om het 10-jarig bestaan van Adopteer een Koe niet zomaar voorbij te laten gaan hielden wij een groots opgezette open dag. Het programma begon om 11 uur met een markt in de schuur met veel kramen, van een goed doel, een Ecozuivelproeverij tot kookdemonstraties aan toe. We wilden laten zien dat biologisch voedsel lekker en verantwoord is en dat is gelukt.

Geboorte

Om 12 uur gingen de koeien dansend de wei in. Veel mensen en kinderen waren hier voor gekomen. De kinderen hebben zich vermaakt met de huifkar en de glijbaan. Ook konden er volop kalfjes geaaid worden en niet te vergeten onze honden en katten.

Als hoogtepunt van de dag werd er een kalfje geboren, hetgeen door menig burger enthousiast bekeken werd.

Het kalfje werd meteen geadopteerd en heeft de naam Tanja gekregen. Meerdere mensen, in totaal wel zeven, hebben die dag een koe geadopteerd. Dit is een echte opsteker voor ons!

Het mooie weer hielp mee om het tot een prachtige dag te maken die voor herhaling vatbaar is. Het was een daverend succes.

Koeientweets

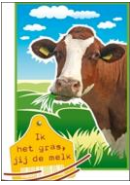
[Buitenverwachting @boercornelis](#)

Veel jonge dieren, niet alleen biggetjes, maar ook eenden en kippen kuikentjes en natuurlijk kalfjes. <http://pic.twitter.com/hyicavM3>

[Koe Nieuws @Koe Nieuws](#)

[#boer](#) Oude boer heeft meer oog voor duurzaamheid: Rosales Carreón ondervroeg 80 akkerbouwers uit Flevoland, Gron... <http://bit.ly/NHXVS6>

[Koe Wonnie @KoeWonnie](#)

De meeste gelatine in voeding is afkomstig van huiden van varkens. Van ons 'LEER' je wat.

Ethiek in de boerenpraktijk

In de afgelopen tientallen jaren is er veel gesproken over de ethische kwesties die in de veeteelt spelen. De debatten gingen vooral over milieu en dierenwelzijn. In deze discussies ging het echter meestal om maar één kwestie tegelijk. En de opvattingen van de boeren bleven daarbij helaas onderbelicht.

Deze manier van discussiëren doet geen recht aan de boerenpraktijk vindt onderzoeker [Clemens Driessen](#), ethicus aan de Universiteit Utrecht. Uit zijn onderzoek blijkt dat boeren in de praktijk te maken hebben met belangenafwegingen over een scala aan zeer uiteenlopende ethische kwesties. Denk aan: voedselveiligheid, werkomstandigheden voor personeel, inkomenszekerheid, dierenwelzijn, biodiversiteit, bodemuitputting, esthetische en culturele waarde van het landschap, enzovoort. Een mening over een enkel onderwerp doet daar geen recht aan. Volgens Driessen zouden de ervaringen van boeren veel meer mee moeten tellen bij het maken van regels en wetten.

Meer over het onderzoek van Driessen op:

<http://resource.wur.nl>

Lees [hier](#) het volledige wetenschappelijke artikel uit het *Journal of Agricultural and Environmental Ethics* (in het Engels)

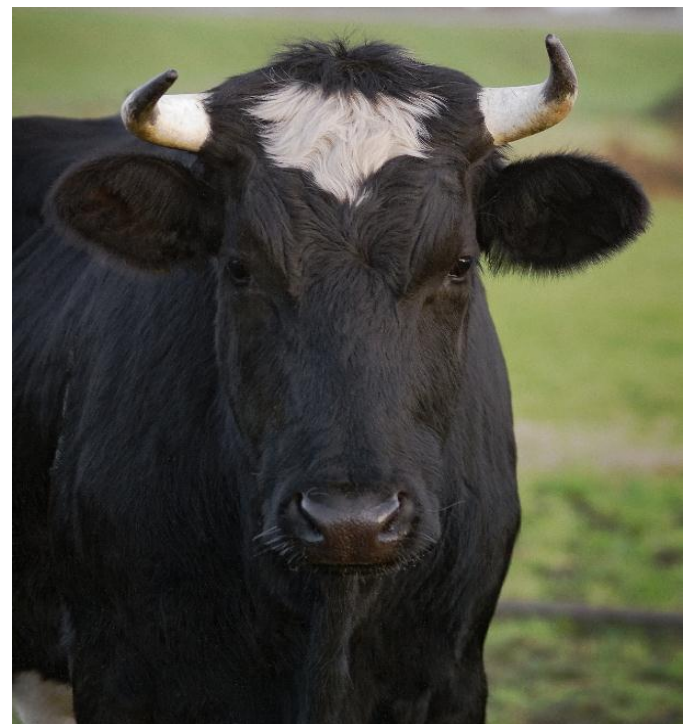
<http://koevoet.e-captain.nl/file.php?id=86>

Koelien met en zonder hoorns

Heeft uw adoptiekie hoorns?

De kie heeft van nature hoorns, maar in de wei zie je meestal alleen onthoornde koelien staan. Waarom is dit?

Bij vrijwel alle runderrassen ter wereld zijn hoorns aanwezig. Hoornloze rassen hebben zich in de loop van de evolutie niet ontwikkeld. Hoorns zijn permanent en groeien elk jaar verder. Runderhoorns zijn doorbloed en voorzien van zenuwen. In tegenstelling tot het gewei van het hert, dat elk voorjaar afgestoten wordt en vervolgens opnieuw aangroeit, kunnen runderhoorns na verwijdering nooit meer aangroeien.

Koe met hoorns - © Zoomfactory

Met de komst van de loopstallen is onthoornen in de reguliere en biologische landbouw een algemeen gebruik geworden. De reden hiervoor is dat de vrij rondlopende dieren elkaar in de stalperiode makkelijk met hun hoorns kunnen beschadigen en zo voor problemen kan zorgen. Hoe de onthoorning moet worden uitgevoerd is bij wettelijke regeling vastgelegd.

Niet alle koeien worden onthoorned. Sommige boeren vinden het niet nodig, of ze hebben er een bepaalde filosofie bij. In de biologisch-dynamische landbouw bijvoorbeeld gaat de boer ervan uit dat het houden van hoorns [beter is voor het welzijn van de koe](#)

Waarheid in een koe

Bron: Wikipedia

In 1906 bezoekt de Britse wetenschapper Francis Galton een veemarkt in Plymouth, Engeland. Op de veemarkt wordt een os tentoongesteld en de bezoekers worden uitgenodigd te raden wat het gewicht van het dier is nadat deze is geslacht. Bijna 800 mensen doen mee, maar niemand raadt het exacte getal: 544,5 kilo. Galton raakt geïnteresseerd en leent de ingeleverde kaartjes. Hij berekent het gemiddelde van alle gokken. Tot zijn verbazing blijkt het gemiddelde 554 kilo. Het publiek zat er maar één pond naast. Zijn bevinding is de voorloper van begrippen als 'de wijsheid van de massa' en 'crowd sourcing'.

UITGAVE VAN DE RIVIER LOBSJES.
Noord Brabant.
Zand en heistreek.
Lith. Emrik A. Buijten

Heidekoe vroeger

Nieuwtjes

Beeld: Rianne van Duin

Nieuw op onze website

Op onze website is het onderdeel *Nieuwsbrieven* vervangen door *Nieuws*. Wij zullen ervoor zorgen dat het nieuws daar snel geplaatst wordt. Via deze

knop blijft het mogelijk om naar het archief met de nieuwsbrieven te navigeren.

Adopteer een Koe t-shirts

Sinds kort is het mogelijk om de groene t-shirts te bestellen met het originele AEK logo. Een t-shirt kost € 10 en is verkrijgbaar in diverse maten. 3 t-shirts kosten € 25. Uiteraard komen deze bedragen ten goede van de stichting. Bestellen kan via onze website www.adopteereenkoe.nl onder *Nieuws* of door een mailtje te sturen aan info@adopteereenkoe.nl.

Sleutelhangers

Misschien heeft u ze al gezien, de anti-stress sleutelhangers met het koetje. We hebben de URL van onze website erop laten zetten. Ze zijn meestal op Open Dagen te koop of anders via onze website.